

El jesuïta Xavier Melloni ha escrit «Èxode i èxtasi en Ignasi de Loiola»

«El coronavirus és un adversari que cal escoltar»

Xavier Melloni (Barcelona, 1962) és teòleg, antropòleg i fenomenòleg de les religions.

«Anar descalç significa caminar més atentament, per no fer-se mal ni fer mal als altres; anar lliure de prejudicis, per entrar en la terra sagrada de l'altre»

La Companyia de Jesús commemora els 500 anys de la conversió i estada a Manresa de sant Ignasi de Loiola amb un any jubilar que se celebrarà del 4 de maig del 2021 al 31 de juliol del 2022. Sens dubte una bona oportunitat per endinsar-se en la biografia i espiritualitat del fundador dels jesuïtes. Des de la Cova de Manresa, on viu des de fa més de vint anys, el jesuïta Xavier Melloni ha escrit el llibre *Èxode i èxtasi en Ignasi de Loiola* (Fragmenta).

A la portada de l'edició castellana (Sal Terrae) es reproduïx una pintura de sant Ignasi de Joan Torres Viver, pintor de Sant Feliu de Llobregat,

que és a la Cova de Manresa. Què l'atrau d'aquesta representació?

M'atrau l'actitud d'entrega i humilitat que ha plasmat el pintor, en un entorn de gran simplicitat com és el fons de roca de la cova, vestit de pelegrí. És la plasmació perfecta de l'any que sant Ignasi va passar com a ermità i pelegrí a Manresa; és la imatge perfecta del pas de fer a deixar-se fer.

Què és això fonamental que sant Ignasi i els jesuïtes es juguen amb la paraula «pelegrí»?

La capacitat d'estar sempre en camí, de no instal·lar-se enlloc, d'anar sempre vers un Déu més gran que alhora és sempre més pròxim; és dirigir-se vers un horitzó que no és estàtic, sinó que es desplaça a mesura que hom veu tot allò que queda encara per assolir. Reflecteix que no hem de tenir nostàlgia del passat, sinó del futur.

Ignasi, en la pregària, s'adreçava a cadascuna de les persones de la Trinitat i també a la Trinitat completa, i en fa una bella interpretació musical. Ho pot explicar?

A l'inici del seu camí, sant Ignasi no sabia res de la fe. Pregant un dia a Manresa a la Trinitat, dirigia un Parnostre al Pare, un altre al Fill, un altre a l'Esperit i un quart a la Trinitat sencera. Aleshores es va preguntar com és que dirigia quatre Parnostres a la Trinitat que eren només tres. Estant en aquesta perplexitat, de sobte va rebre la imatge d'un teclat on sonaven tres tecles, és a dir, el so d'un acord: un sol so que provenia de tres notes. Immediatament va comprendre el misteri de la tri-unitat de Déu, i tota la resta del dia va estar molt commogut i emocionat veient imatges tri-unitàries arreu: en un arbre, les arrels, el tronc i la sàvia que el recorre per dins; en una font, el doll d'aigua, el recipient que la recull i l'aigua que corre després més enllà, etc. Tota la vida li va quedar una gran atracció per la Trinitat.

Per què una comunitat que neix de membres que saben estar sols és molt diferent de la dels que fugen d'estar en contacte amb la pròpia intimitat?

Perquè s'evita que es produeixin dependències entre els membres de la comunitat, ja que ningú demana a l'altre que resolgui el que hom ha de resoldre en si mateix, sense projeccions, expectatives, enve-

ges, competitivitat, etc. Cadascú sap qui és i no es confon amb els altres. Aquestes confusions són grans entrebancs per a la vida de comunitat.

Què aporta el fet d'anar descalç en l'espiritualitat de sant Ignasi? O era l'espiritualitat de sant Ignasi una espiritualitat descalça? Com es tradueix aquesta descalcesa física en una descalcesa espiritual o vital?

Anar descalç significa caminar més atentament, per no fer-se mal ni fer mal als altres; significa anar lliure de prejudicis, per entrar en la terra sagrada de l'altre. Anar descalç et fa més vulnerable i necessitat dels altres; et fa estar més conscient de tu mateix, del propi cos, del que pots trepitjar i del que no pots ni has de trepitjar; et fa estar a la intempèrie i no donar les coses per suposades; et fa sentir pobre i més a prop de la terra.

La lluminació del Cardener és la capacitat de mirar-ho tot, fins les coses ja sabudes, amb uns ulls nous. Què permet aquesta mirada nova sobre el moment actual? Quines conclusions han de treure els jesuïtes en un món que cada vegada canvia més ràpid?

El que sant Ignasi va rebre, i a través d'ell, els jesuïtes i tots aquells i aquelles que participen del carisma ignasià, és la certesa que Déu està en totes les coses i totes les coses estan

La Cova de Manresa, lloc de pelegrinatge i culte de la Companyia de Jesús.

«El que sant Ignasi va rebre, i a través d'ell, els jesuïtes i tots aquells i aquelles que participen del carisma ignasià, és la certesa que Déu està en totes les coses i totes les coses estan en Déu»

en Déu. Això dona una gran obertura de cor i de ment, perquè no hi ha cap situació humana ni cap moment de la història que estigui separat de Déu. Aquesta és la clau del discerniment ignasià: descobrir com Déu està parlant en cada moment. Això demana una gran disponibilitat i viure en estat d'escolta, o de discerniment, que és el mateix.

La pandèmia del Covid-19 ha posat en relleu les nostres vulnerabilitats com a societats avançades, tecnològicament potents. Quines lliçons n'hem de treure?

Efectivament, la nostra civilització, que semblava un gegant invulnerable i prepotent, ha estat detinguda i es manté parcialment detinguda per uns éssers minúsculs i invisibles. I això ens ha trasbalsat. No crec que el coronavirus sigui un enemic que cal exterminar sinó un adversari que cal escoltar perquè és portador d'un missatge, d'una advertència de la terra: «Atureu-vos!» Necessitem fer-ho per revisar el ritme i l'estil de vida de la societat que hem creat. Aturar-se no és paraitzar-se, sinó descobrir altres formes d'activitat interior, que no tenen res a veure amb el nostre fer frenètic i irrespectuós amb la terra i entre nosaltres, els humans. Aturar-se també per deixar de consumir compulsivament i aprendre a «sentir

i gustar interiorment de les coses», com diu sant Ignasi en els seus Exercicis. Però tot això no s'aprèn de cop. Per això el virus no ens deixa: perquè tinguem temps d'aprendre, de comprendre i d'assimilar-ho. Per això no l'hem de témer.

Els jesuïtes d'arreu del món us prepareu per viure l'any ignasià amb motiu dels 500 anys de la conversió de sant Ignasi. Personalment, com viu la preparació d'aquest any? Com voldria que fos rebut?

Recordar no és repetir, sinó rebre la força del passat per respondre com cal al món d'avui. Sant Ignasi va viure dos confinaments: un de forçat a Loiola i un altre de lliurement escollit a Manresa. No n'hi ha prou amb aturar-se una vegada. Cal fer-ho assíduament per poder anar més a fons. Com més a fons, més ampla és la comprensió i més duradora és la resposta. Això és el que ens cal en aquest 500 aniversari. Tant de bo que les celebracions no ens distreguin, al contrari, ens permetin anar a fons de la nostra pròpia conversió, personal i col·lectiva, i arribar a veure amb llibertat i lucidesa quines coses hem de deixar i en quines ens hem de comprometre més. Fer aquest discerniment corporativament en un moment en què ens sentim febles és, sens dubte, una oportunitat. D'altra banda, les quatre preferències apostòliques discernides per tota la Companyia i pel nou govern en els darrers anys ens donen suficients pistes: la cura de la vida espiritual, l'atenció als desfavorits, als joves i la cura de la terra, tot això en clau d'una reconciliació integral. Em sembla que tenim terreny per caminar en les properes dècades.

També se celebren 500 anys de l'estada a Manresa. Què significa Manresa en la biografia personal i espiritual de sant Ignasi? Què significa també Manresa i especialment la Cova de Manresa per al conjunt de la Companyia de Jesús?

Sant Ignasi va dir que Manresa era la seva Església primitiva, és a dir, que contenia la llavor del que després va germinar i créixer. La cova és el temps del recolliment que prepara el temps de la missió, el temps de l'escolta que prepara el temps de la paraula. Sant Ignasi va descobrir a Manresa la seva vocació d'«ajudar les ànimes», expressió que repeteix contínuament a l'Autobiografia. Amb això volia subratllar l'aspecte interior de l'ésser humà, l'ànima que anima tots els nostres actes i decisions. Volia anar a l'arrel de les persones, perquè si l'arrel està sana, l'arbre estarà sa.

Portada del llibre.

«Aturar-se no és paralitzar-se, sinó descobrir altres formes d'activitat interior, que no tenen res a veure amb el nostre fer frenètic i irrespectuós amb la terra i entre nosaltres»

Catalunya Cristiana

Subscribiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____

Tel. _____

NIF _____

A/e: _____

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestralment

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular _____

IBAN _____

ENTITAT _____

OFICINA _____

DC _____

COMpte _____

DATA (DD/MM/AA) _____

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular _____